

**UCHWAŁA NR XL/442/13
RADY MIASTA PUŁAWY**

z dnia 19 grudnia 2013 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla miasta Puławy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1–2 i 5, art. 12 ust. 4 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 i art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), Rada Miasta Puławy uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się i przyjmuje do realizacji Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla miasta Puławy, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Puławy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Puławy

Zbigniew Śliwiński

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 dla miasta Puławy

Spis treści

Wstęp

Rozdział 1.

Diagnoza środowiska lokalnego

Młodzież a alkohol

Wyniki badań ankietowych wśród młodzieży w szkołach

Porównanie wyników badań z rezultatami z poprzedniego badania

Efekty działań profilaktycznych

Dane statystyczne instytucji i organizacji

Dane Komendy Powiatowej Policji w Puławach

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach

Dane Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Puławach

Dane Stowarzyszenia MONAR Poradnia Profilaktyki, Terapii i Leczenia w Puławach

Dane Stowarzyszenia SYNERGIA

Ograniczanie dostępności napojów alkoholowych

Zasoby środowiska lokalnego

1.4.1 Instytucje i organizacje działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Rozdział 2.

Podstawowe założenia Programu

Podstawa prawna Programu

Adresaci Programu

Realizatorzy Programu

Źródła finansowania Programu

Monitorowanie i ewaluacja Programu

Rozdział 3.

Cele Programu

3.1 Główny cel Programu

3.2 Cele szczegółowe Programu

Rozdział 4.

Formy realizacji celów szczegółowych Programu

Rozdział 5.

Zadania do realizacji w roku 2014

Rozdział 6.

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Załącznik nr 1

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2014 dla miasta Puławy

Załącznik nr 2

Profilaktyczno–Rozwojowy Program Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „Alternatywa”

Załącznik nr 3

Program pracy środowiskowej z uwzględnieniem socjoterapii skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym

Załącznik nr 4

Program nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy

Wstęp

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w myśl Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy do zadań własnych gminy.

Realizacja zadań, określonych w w/w Ustawie, powinna być prowadzona w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Planując działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, należy pamiętać o tym, że tylko systematycznie prowadzona profilaktyka oraz objęcie nią różnych grup społecznych, zwłaszcza dzieci i młodzieży, daje oczekiwane rezultaty. Niezwykle istotne w takim ujęciu jest zbudowanie szerokiej współpracy i zaangażowania osób fizycznych, placówek, instytucji oraz organizacji pozarządowych, działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi.

Niniejszy Program składa się z sześciu rozdziałów i trzech załączników. Rozdział I jest próbą zdiagnozowania środowiska lokalnego. Rozdział II przedstawia podstawowe założenia Programu. Rozdział III określa cele Programu. Rozdział IV poświęcony jest formom realizacji celów szczegółowych Programu. Rozdział V zawiera zadania do realizacji w roku 2014. Rozdział VI to zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Załącznikiem nr 1 do Programu jest Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2014 dla miasta Puławy, załącznik nr 2 stanowi Profilaktyczno–Rozwojowy Program Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „Alternatywa”, załącznik nr 3 stanowi Program pracy środowiskowej z uwzględnieniem socjoterapii skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, natomiast załącznik nr 4 to Program nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy.

Rozdział 1.

Diagnoza środowiska lokalnego

Młodzież a alkohol

1.1.1 Wyniki badań ankietowych wśród młodzieży w szkołach

Na przełomie września i października 2010 roku wśród młodzieży szkół puławskich przeprowadzone zostały badania, dotyczące zagrożeń zjawiskami patologii społecznej oraz rezultatów prowadzonych działań profilaktycznych. Badania, realizowane w cyklu dwu- i trzyletnim od 1997 roku, zostały przygotowane i przeprowadzone we współpracy gminy Miasto Puławy z dr Robertem Porzakiem – pracownikiem naukowym Instytutu Psychologii Uniwersytetu Marii Curie–Sklodowskiej w Lublinie.

W opracowaniu wyników badań wzięto pod uwagę dane pochodzące z badań ankietowych 980 osób, z czego 8,9% stanowili uczniowie szkół podstawowych, 30,2% uczniowie gimnazjów, 11,9% uczniowie zasadniczych szkół zawodowych, 23,8% uczniowie średnich szkół zawodowych oraz 28,8% uczniowie liceów ogólnokształcących.

W badanej grupie uczniów dziewczęta i chłopcy są reprezentowani proporcjonalnie. Pod względem sytuacji rodzinnej badane grupy nie różnią się. Najwięcej uczniów żyje w rodzinach pełnych. Dzieci, które doświadczyły rozvodu rodziców to ponad 10% badanych. Utrata jednego z rodziców z powodu śmierci dotyczy w większości uczniów szkół o profilu zawodowym.

Badane grupy różnią się liczebnością rodzeństwa. Najwięcej jednaków jest wśród uczniów podstawówek i licealistów. Najczęściej uczniowie deklarowali wychowywanie się w rodzinie z dwójką dzieci. Dwoje i więcej rodzeństwa ma najczęściej młodzież uczęszczająca do szkół o profilu zawodowym.

Wśród ojców przeważa wykształcenie zawodowe i średnie. Typowe wykształcenie matek to wykształcenie średnie lub wyższe. W grupie uczniów szkół zasadniczych większość rodziców ma wykształcenie zawodowe. W grupie uczniów liceów ogólnokształcących ojcowie i matki mają najczęściej wykształcenie średnie lub wyższe. Uczniowie szkół podstawowych najczęściej podają, iż rodzice mają wykształcenie wyższe. W tej grupie jest też najwięcej osób, które nie znają wykształcenia rodziców.

Uzyskane wyniki badań zamieszczone zostały w raporcie pn. „Ocena potrzeb profilaktycznych młodzieży Puław – tytoń, alkohol, narkotyki, przemoc”.

Główne wnioski uzyskane w badaniach:

1. Większość badanych uczniów ma kontakt z rodzicami pijącymi alkohol w jego obecności kilka razy w roku, najczęściej podczas świąt i uroczystości rodzinnych. Blisko 13% badanych uczniów wskazuje na abstynencję rodziców.

2. Nigdy nie widziało pijanego rodzica około 37% badanych uczniów. Systematycznie, kilka razy w miesiącu, widuje pijanych rodziców 6,2%.

3. Co szósty uczeń nigdy nie miał kontaktu z pijącymi rówieśnikami. Pozostali najczęściej widują pijanych rówieśników kilka razy w ciągu miesiąca.

4. Ponad 10% uczniów obserwuje pijanych kolegów nawet kilka razy w tygodniu.

5. Co czwarty uczeń nigdy nie pił alkoholu, z czego 77% stanowią uczniowie szkół podstawowych. Około 30% badanej młodzieży spożywa alkohol kilka razy w miesiącu.

6. Ponad połowa badanych nigdy się nie upiła, z czego 97,7% to uczniowie szkół podstawowych, a 76,4% - uczniowie gimnazjum.

7. Około 41,5% uczniów spożywa alkohol na spotkaniach z rówieśnikami. W dalszej kolejności miejscem kontaktu z alkoholem są uroczystości w domu, za zgodą rodziców (11,2%), następnie spotkania w szkole i dyskoteki (8,2%).

8. Dominującą postawą wobec picia alkoholu jest obojętność (42,5%). Ponad 1/5 uczniów przejawia postawę przyzwalającą na picie alkoholu przez młodzież. Postawę negatywną i dezaprobowującą wykazuje co szósty badany.

9. Do najczęstszych przyczyn zgody na wypicie alkoholu należy ochota (23,5%), w następnej kolejności poprawa humoru i lepszy nastrój (21,5%).

10. Co trzeci badany uczeń wchodzi w posiadanie alkoholu poprzez kupowanie go w sklepie.

11. Pierwszy kontakt z alkoholem badani mieli przeciętnie około trzynastego roku życia, natomiast wiek pierwszego upicia przypada na 15 r. ż.

1.1.2 Porównanie wyników badań z rezultatami z poprzedniego badania

1. Nieznacznie wzrosła abstynencja rodziców w obecności dzieci. Wzrósł kontakt badanych uczniów z rodzicami pijącymi alkohol w ich obecności kilka razy w miesiącu, tygodniu i codziennie.
2. Zwiększyła się liczba dzieci, które nie widzieli pijanego rodzica.
3. Kontakt z rówieśnikami pijącymi alkohol i upijającymi się pozostaje na tym samym poziomie.
4. Zwiększyła się liczba uczniów, którzy nigdy nie pili alkoholu i nigdy się nie upili.
5. Wszystkie sytuacje picia alkoholu uległy zmniejszeniu, wzrosły natomiast sytuacje, w których badani nie mieli okazji picia alkoholu.
6. Zmniejszyła się wiedza badanych o alkoholu.
7. Nieznacznie podniósł się wiek pierwszego kontaktu z alkoholem i pierwszego upicia się.
8. Nieznacznie zmniejszyła się postawa dezaprobująca wobec picia alkoholu, wzrosła natomiast postawa obojętna i pozytywna.
9. Podstawową przyczyną zgody na wypicie alkoholu jest ochota, w poprzednich badaniach była to poprawa humoru i lepszy nastrój. Istotnie zmniejszyła się ciekawość.
10. Wszystkie sposoby zdobywania alkoholu uległy zmniejszeniu.

Efekty działań profilaktycznych

1. Uczniowie biorący udział w programach profilaktycznych w reakcji na stres istotnie częściej wyrażają emocje w płaczu bądź czytając książki. Jednocześnie należy zauważyć, że istotnie częściej odreagowują emocje na rodzinie lub obrażają się i popadają w samotność. Również istotnie częściej wybierają najpopularniejszą wśród młodzieży formę reakcji na stres, czyli słuchanie muzyki lub oglądanie telewizji. Natomiast istotnie rzadziej w porównaniu ze swoimi rówieśnikami palą tytoń, piją alkohol oraz stosują leki lub narkotyki.
2. Uczestnicy programów profilaktycznych znacznie częściej przejawiają krytyczne postawy wobec palenia tytoniu oraz stosowania narkotyków.
3. Częstość kontaktu młodzieży z negatywnymi wzorcami picia przez rówieśników alkoholu oraz stosowania narkotyków i tytoniu jest istotnie mniejsza wśród osób biorących udział w programach profilaktycznych.
4. Uczestnicy zajęć profilaktycznych posiadają znacząco większą wiedzę o zagrożeniach i szkodliwości środków psychoaktywnych.
5. Częstość stosowania alkoholu i narkotyków jest istotnie mniejsza wśród uczestników zajęć profilaktycznych.
6. Uczestnicy programów profilaktycznych rzadziej wagarują.
7. Różnice w zakresie częstości zachowań związanych z przemocą dotyczą naruszania intymności. Osoby uczestniczące w zajęciach profilaktycznych istotnie rzadziej stosują tę formę przemocy.

Dane statystyczne instytucji i organizacji

1.2.1 Dane Komendy Powiatowej Policji w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2008-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Komendy Powiatowej Policji w Puławach	Ilość					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Wypadki i kolizje drogowe popełnione przez nietrzeźwe osoby – ogółem	68	57	80	27	38	53
1.	Wypadki drogowe	6	12	6	3	9	3
2.	Kolizje drogowe	62	45	68	21	28	49
3.	Kolizje drogowe popełnione przez nietrzeźwych pieszych	9	-	6	3	0	1
	Wykroczenia popełnione przez nietrzeźwe osoby – ogółem	110	-	642	1998	-	519
1.	Prowadzenie pojazdów mechanicznych	12	169	253	138	59	235
2.	Prowadzenie innych pojazdów typu: rower, wóz konny	0	133	224	46	15	67

3.	Zakłócanie spokoju i porządku publicznego	16	611	39	512	32	34
4.	Inne – wynikające z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości	1746	611	126	1302	1167	183
Przestępstwa dokonane przez osoby nietrzeźwe – ogółem		441	189	240	77	313	278
1.	Przestępstwa popełnione, przeciwko życiu i zdrowiu	4	6	5	20	6	22
2.	Przestępstwa popełnione, przeciwko mieniu	38	26	37	57	32	45
Czyny karalne spowodowane przez nieletnich, będących pod wpływem alkoholu		7	4	3	-	-	48
Zatrzymani do wytrzeźwienia – ogółem		277	299	286	307	138	361
1.	W tym sprawcy przemocy domowej	30	20	32	18	19	20

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2008-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach	Ilość					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Obrady całego składu Komisji	19	19	16	16	15	15
2.	Spotkania Zespołu ds. leczenia	37	37	35	35	36	36
3.	Ilość kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych	130	123	153	151	-	-
4.	Przeprowadzone kontrole Zespołu ds. kontroli	-	-	-	-	141	155
5.	Skontrolowane punkty sprzedaży napojów alkoholowych	-	-	-	-	130	102
6.	Wnioski o wszczęcie postępowania (nowe)	113	97	84	83	71	82
7.	Sprawy poddane analizie przez Zespół ds. leczenia	206	203	173	178	187	150
8.	Wnioski o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego	51	54	46	37	57	30
9.	Sprawy, w których zawieszono zostało postępowanie	25	13	25	-	14	17
10.	Sprawy, w których umorzono zostało postępowanie	12	14	15	21	26	7
11.	Osoby skierowane na badanie do biegłego	86	74	61	66	66	59
12.	Opinie wydane przez biegłego na prośbę Komisji	39	50	41	43	40	29

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2008-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach	Ilość					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Rodziny z problemem alkoholowym	249	214	213	223	214	235
<i>w tym dzieci</i>		179	154	179	147	80	97

Dane Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2008-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach	Ilość					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Osoby zarejestrowane – uzależnione od alkoholu	696	701	678	646	631	677

2.	Osoby zarejestrowane – współzależnione	143	137	126	150	151	186
3.	Przeprowadzone konsultacje dla osób uzależnionych od alkoholu	1173	1485	925	1018	-	1527
4.	Przeprowadzone konsultacje dla osób współzależnionych	193	96	132	201	-	172
5.	Przeprowadzone sesje rodzinne	1	-	18	542	1	-
6.	Przeprowadzone sesje grupowe	785	806	679	1183	2438	2606
7.	Przeprowadzone sesje indywidualne	1497	1564	1528	130	1038	1236

Dane Stowarzyszenia MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2010-2011 oraz w roku 2013 roku.

Lp.	Dane dotyczące pracy Stowarzyszenia MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Puławach	Ilość		
		2010	2011	2013
1.	Przeprowadzone konsultacje prawne	15	36	36
2.	Przeprowadzone konsultacje psychologiczne	42	243	72
3.	Przeprowadzone konsultacje specjalisty terapii uzależnień	162	122	251

Dane Stowarzyszenia SYNERGIA za okres od 1 stycznia do 31 października 2012 roku.

Lp.	Dane dotyczące pracy Stowarzyszenia SYNERGIA	Ilość
		2012
1.	Przeprowadzone konsultacje prawne	15
2.	Przeprowadzone konsultacje psychologiczne	17
3.	Przeprowadzone konsultacje specjalisty terapii uzależnień	13

1.3 Ograniczanie dostępności napojów alkoholowych

Ograniczanie dostępności napojów alkoholowych następować będzie poprzez:

1. Przestrzeganie, ustalonej uchwałą Rady Miasta Puławy, liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży, tj.:

- a) 125 – maksymalna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- b) 85 – maksymalna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Powyższe dane zawarte są w Uchwale Nr XXV/233/04 Rady Miasta Puławy z dnia 4 listopada 2004 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XLV/306/97 Rady Miasta Puławy z dnia 5 czerwca 1997 roku w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów, która traci moc z dniem wejścia w życie Uchwały Nr XXXIX/428/13 Rady Miasta Puławy z dnia 28 listopada 2013 roku w sprawie ustalenia na terenie gminy Miasto Puławy liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4/5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży.

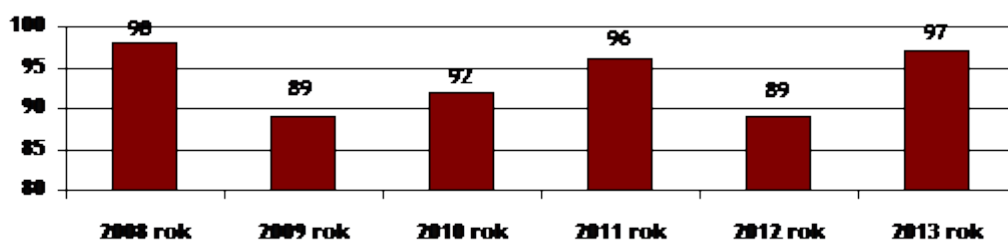
2. Przestrzeganie, ustalonego uchwałą Rady Miasta Puławy, usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, tj.:

- a) miejsca sprzedaży oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie mogą znajdować się na terenie nieruchomości, na której znajdują się obiekty kultu religijnego,
- b) miejsca sprzedaży oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu oraz o zawartości powyżej 18% alkoholu nie mogą znajdować się na terenie nieruchomości, na której znajdują się obiekty sportowe, plaże, baseny i kąpieliska.

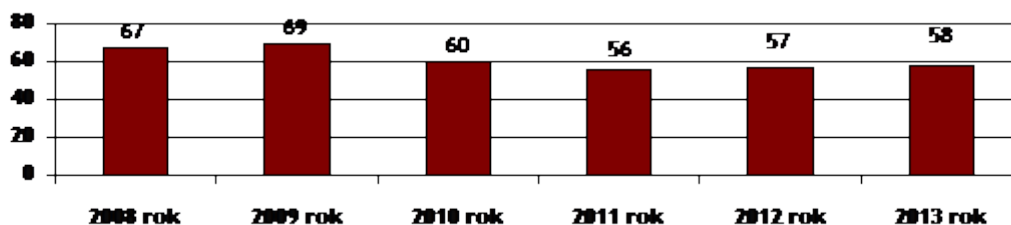
Powyższe dane zawarte są w Uchwale Nr XXV/233/04 Rady Miasta Puławy z dnia 4 listopada 2004 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XLV/306/97 Rady Miasta Puławy z dnia 5 czerwca 1997 roku w sprawie określenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów, która traci moc z dniem wejścia w życie Uchwały Nr XXXIX/427/13 Rady Miasta Puławy z dnia 28 listopada 2013 roku w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Miasto Puławy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

3. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Zasoby środowiska lokalnego

Instytucje i organizacje działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Fundacja „Preasterno”
2. Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym „Agape”
3. Komenda Powiatowa Policji w Puławach
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
5. Placówki oświatowe z terenu miasta Puławy
6. Placówki ochrony zdrowia z terenu miasta Puławy
7. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Puławach
8. Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego
9. Sąd Rejonowy w Puławach

10. Stowarzyszenie „Barwy Tęczy”
11. Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Terapii i Leczenia Uzależnień w Puławach
12. Stowarzyszenie „Rodzina”
13. Stowarzyszenie SYNERGIA
14. Straż Miejska w Puławach
15. Towarzystwo „Nowa Kuźnia”
16. Urząd Miasta Puławy

Rozdział 2.

Podstawowe założenia Programu

Podstawa prawna Programu

Podstawą prawną Programu jest:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Dokumentami, z którymi koresponduje realizacja Programu są:
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puławy,
- Program współpracy gminy Miasto Puławy z organizacjami pozarządowymi.

Adresaci Programu

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta Puławy, a w szczególności:

- dzieci i młodzież,
- rodzice,
- nauczyciele i wychowawcy,
- dorośli mieszkańcy miasta,
- osoby zagrożone uzależnieniem od alkoholu,
- osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny,
- instytucje i organizacje działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Realizatorzy Programu

Podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu są:

- samorząd lokalny,
- instytucje i organizacje działające w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Źródła finansowania Programu

Program finansowany jest z:

- budżetu miasta Puławy – środki pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za korzystanie z tych zezwoleń,
- środków własnych realizatorów Programu,
- środków pozyskanych od sponsorów.

Monitorowanie i ewaluacja Programu

1. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Prezydent Miasta Puławy.

2. Osoba odpowiedzialna za realizację Programu monitoruje prowadzenie zadań w danym roku i sporządza roczne sprawozdanie z ich realizacji.

3. Ewaluacji Programu służy diagnoza środowiska lokalnego.

Rozdział 3.

Cele Programu

Główny cel Programu

Głównym celem Programu jest ograniczenie występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

Cele szczegółowe Programu

Celami szczegółowymi Programu są:

1. Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wywołanych nadużywaniem alkoholu.
2. Ograniczenie nadużywania alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
3. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział 4.

Formy realizacji celów szczegółowych Programu

Cel szczegółowy

Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wywołanych nadużywaniem alkoholu.

Formy realizacji

1. Prowadzenie terapii.
2. Udzielanie pomocy psychologicznej.
3. Udzielanie pomocy prawnej.
4. Prowadzenie mediacji rodzinnych.
5. Prowadzenie działań interwencyjnych.
6. Prowadzenie pomocy socjalnej w formie posiłku.
7. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych.
8. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie zwiększania kompetencji wychowawczych.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba osób objętych terapią.
2. Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej.
3. Liczba osób korzystających z pomocy prawnej.
4. Liczba osób korzystających z mediacji rodzinnych.
5. Liczba osób objętych działaniami interwencyjnymi.
6. Liczba osób korzystających z pomocy socjalnej w formie posiłku.
7. Liczba osób objętych zajęciami socjoterapeutycznymi.
8. Liczba osób objętych zajęciami edukacyjnymi dla rodziców i nauczycieli w zakresie zwiększania kompetencji wychowawczych.

Cel szczegółowy

Ograniczenie nadużywania alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Formy realizacji

1. Prowadzenie programów profilaktycznych.
2. Prowadzenie programów terapeutycznych.
3. Prowadzenie zajęć opiekuńczo–wychowawczych.
4. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych.
5. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
6. Wspieranie dodatkowych form spędzania czasu wolnego.
7. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie zwiększania kompetencji wychowawczych.
8. Prowadzenie poradnictwa psychologiczno–pedagogicznego.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba osób objętych programami profilaktycznymi.
2. Liczba osób objętych programami terapeutycznymi.
3. Liczba osób objętych zajęciami opiekuńczo–wychowawczymi.
4. Liczba osób objętych zajęciami socjoterapeutycznymi.
5. Liczba osób objętych pozalekcyjnymi zajęciami sportowymi.
6. Liczba dodatkowych form spędzania czasu wolnego.
7. Liczba osób objętych zajęciami edukacyjnymi dla rodziców i nauczycieli w zakresie zwiększania kompetencji wychowawczych.
8. Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologiczno–pedagogicznego.

Cel szczegółowy

Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Formy realizacji

1. Prowadzenie działań informacyjno–edukacyjnych, poprzez zakup i druk ulotek, plakatów, broszur.
2. Organizowanie lokalnych i przystępowanie do ogólnopolskich kampanii i konferencji.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba zakupionych i wydrukowanych ulotek, plakatów i broszur.
2. Liczba zorganizowanych kampanii lokalnych.
3. Liczba kampanii i konferencji ogólnopolskich, do których przystąpiono.

Rozdział 5.

Zadania do realizacji w roku 2014

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji w kwartałach				Planowany koszt realizacji	Jednostka realizująca
		I	II	III	IV		

I.	<i>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.</i> Zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików z terenu miasta Puławy	X	X	X	X	12.000 zł	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Puławach
II.	<i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</i> Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagrodzenia dla członków Komisji wynagrodzenia dla biegłych za wydanie pisemnej opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu materiały konieczne do pracy Komisji materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące pracy Komisji szkolenie członków Komisji i jej bezpośrednich współpracowników w celu podnoszenia kwalifikacji i poprawy wzajemnej współpracy opłaty sądowe ponoszone w związku z kierowaniem wniosków do Sądu Rejonowego o skierowanie na leczenie odwykowe Zadania w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie realizowane są w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2014 dla miasta Puławy, stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego Programu	X	X	X	X	70.000 zł	Urząd Miasta Puławy
III.	<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</i> Działania informacyjno-edukacyjne, skierowane do dzieci i młodzieży. Realizacja Profilaktyczno-Rozwojowego Programu Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „Alternatywa”, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego Programu Realizacja „Programu Domowych Detektywów” i „Programu Fantastyczne Możliwości” Realizacja Programu „Młodzieżowe Ochotnicze Pogotowie Rówieńnicze” Realizacja Programu „NOE” i Programu „DEBATA” Realizacja Programu „Archipelag Skarbów” Diagnoza środowiska lokalnego Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	X	X	X	X	265.740 zł	Urząd Miasta Puławy Szkoły z terenu miasta Puławy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach

	2. Realizacja programu pn. „Praca środowiskowa z uwzględnieniem socjoterapii skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym”, stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego Programu 3. *Realizacja programu pn. „Program nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy”, stanowiącego załącznik nr 4 do niniejszego Programu 3. Działania informacyjno–edukacyjne, skierowane do społeczności lokalnej. Organizacja kampanii, konkursów i imprez profilaktycznych zakup materiałów i nagród Druk i zakup materiałów edukacyjno–informacyjnych	X	X	X	X	105.000 zł	Urząd Miasta Puławy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
		X	X	X	X	150.000 zł	Urząd Miasta Puławy szkoły podstawowe z terenu miasta Puławy, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
		X	X	X	X	18.260 zł	Urząd Miasta Puławy
IV.	<i>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</i> Zlecenie realizacji zadań publicznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Wzajemne informowanie się o kierunkach planowanej działalności i współdziałania w celu ujednoczenia i zharmonizowania tych kierunków. Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji, Rady Miasta Puławy i Prezydenta Miasta Puławy.	X	X	X	X	289.000 zł	Urząd Miasta Puławy Organizacje pozarządowe

V.	<i>Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy.</i>	X	X	X	X	-	Urząd Miasta Puławy
VI.	<i>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.</i>	X	X	X	X	-	Klub Integracji Społecznej, funkcjonujący w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach
RAZEM						910.000 zł	
Koszt realizacji Miejskiego Programu PiRPA bez „Programu nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy”						760.000 zł	

* Środki na realizację „Programu pływania dla uczniów szkół podstawowych, prowadzonych przez gminę Miasto Puławy” będą pochodzić z budżetu Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Puławy.

Zadania publiczne w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, realizowane będą po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do zadań tych należą:

1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocy.
2. Prowadzenie programu działań psychoedukacyjnych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Prowadzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
4. Pozostałe zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział 6.

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają prawo do wynagrodzenia za udział w posiedzeniach Komisji.

Ustala się, że kwota za udział w posiedzeniu zespołu ds. leczenia i zespołu ds. kontroli jest jednakowa dla przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz pozostałych członków komisji i wynosi 82 zł brutto za jedno posiedzenie.

Jednocześnie przewodniczący za udział w zebraniu ogólnym Komisji otrzymuje 90 zł brutto (za jedno posiedzenie), natomiast pozostali członkowie za udział w tym samym posiedzeniu otrzymują 72 zł brutto (za jedno posiedzenie).

Ustala się jednocześnie, że w miesiącu nie może się odbyć więcej niż dziesięć posiedzeń Komisji (w tym posiedzeń zespołów ds. leczenia i ogólnych spotkań Komisji).

Przewidywana ilość kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2014 roku wynosi 36 (średnio 3 kontrole w miesiącu).

Załącznik nr 1

do Miejskiego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

na rok 2014 dla miasta Puławy

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2014 DLA MIASTA PUŁAWY**

Spis treści

Wstęp

Rozdział 1.

Diagnoza środowiska lokalnego

Młodzież a przemoc

Wyniki badań ankietowych wśród młodzieży w szkołach

Porównanie wyników badań z rezultatami z poprzedniego badania

Efekty działań profilaktycznych

Dane statystyczne instytucji i organizacji

Dane Komendy Powiatowej Policji w Puławach

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach

Dane Puławskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego

Dane Prokuratury Rejonowej w Puławach

Dane Sądu Rejonowego w Puławach

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach

Zasoby środowiska lokalnego

1.3.1 Instytucje i organizacje działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rozdział 2.

Podstawowe założenia Programu

Podstawa prawna Programu

Adresaci Programu

Realizatorzy Programu

Źródła finansowania Programu

Monitorowanie i ewaluacja Programu

Rozdział 3.

Cele Programu

3.1 Główny cel Programu

3.2 Cele szczegółowe Programu

Rozdział 4.

Formy realizacji celów szczegółowych Programu

Rozdział 5.

Zadania do realizacji w roku 2014

Rozdział 6.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Wstęp

Prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w myśl Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, należy do zadań własnych gminy. Jednym z zadań, określonym w w/w Ustawie, jest opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Planując działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, należy pamiętać o tym, że przemoc jest zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym zarówno co do rozumienia jego przyczyn, jak i skutków. Uprawnione jest więc założenie, że żadna instytucja działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie jest w stanie powstrzymać i rozwiązać tego problemu, ograniczając się tylko do własnych kompetencji i uprawnień. Konieczna okazuje się współpraca służb, instytucji i organizacji społecznych. Jednocześnie w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dużą rolę odgrywa systematycznie prowadzona profilaktyka, obejmująca różne grupy społeczne, zwłaszcza dzieci i młodzież.

Niniejszy Program składa się z sześciu rozdziałów. Rozdział I jest próbą zdiagnozowania środowiska lokalnego. Rozdział II przedstawia podstawowe założenia Programu. Rozdział III określa cele Programu. Rozdział IV poświęcony jest formom realizacji celów szczegółowych Programu. Rozdział V zawiera zadania do realizacji w roku 2013, natomiast Rozdział VI opisuje działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Rozdział 1.

Diagnoza środowiska lokalnego

Młodzież a przemoc

1.1.1 Wyniki badań ankietowych wśród młodzieży w szkołach

Na przełomie września i października 2010 roku wśród młodzieży szkół puławskich przeprowadzone zostały badania, dotyczące zagrożeń zjawiskami patologii społecznej oraz rezultatów prowadzonych działań profilaktycznych. Badania, realizowane w cyklu dwu- i trzyletnim od 1997 roku, zostały przygotowane i przeprowadzone we współpracy gminy Miasto Puławy z dr Robertem Porzakiem – pracownikiem naukowym Instytutu Psychologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

W opracowaniu wyników badań wzięto pod uwagę dane pochodzące z badań ankietowych 980 osób, z czego 8,9% stanowili uczniowie szkół podstawowych, 30,2% uczniowie gimnazjów, 11,9% uczniowie zasadniczych szkół zawodowych, 23,8% uczniowie średnich szkół zawodowych oraz 28,8% uczniowie liceów ogólnokształcących.

W badanej grupie uczniów dziewczęta i chłopcy są reprezentowani proporcjonalnie. Pod względem sytuacji rodzinnej badane grupy nie różnią się. Najwięcej uczniów żyje w rodzinach pełnych. Dzieci, które doświadczyły rozvodu rodziców to ponad 10% badanych. Utrata jednego z rodziców z powodu śmierci dotyczy w większości uczniów szkół o profilu zawodowym.

Badane grupy różnią się liczebnością rodzeństwa. Najwięcej jednaków jest wśród uczniów podstawówek i licealistów. Najczęściej uczniowie deklarowali wychowywanie się w rodzinie z dwójką dzieci. Dwoje i więcej rodzeństwa ma najczęściej młodzież uczęszczająca do szkół o profilu zawodowym.

Wśród ojców przeważa wykształcenie zawodowe i średnie. Typowe wykształcenie matek to wykształcenie średnie lub wyższe. W grupie uczniów szkół zasadniczych większość rodziców ma wykształcenie zawodowe. W grupie uczniów liceów ogólnokształcących ojcowie i matki mają najczęściej wykształcenie średnie lub wyższe. Uczniowie szkół podstawowych najczęściej podają, iż rodzice mają wykształcenie wyższe. W tej grupie jest też najwięcej osób, które nie znają wykształcenia rodziców.

Uzyskane wyniki badań zamieszczone zostały w raporcie pn. „Ocena potrzeb profilaktycznych młodzieży Puław – tytoń, alkohol, narkotyki, przemoc”.

Główne wnioski uzyskane w badaniach:

1. Ponad połowa badanych uczniów (56%) nigdy nie widziało agresji werbalnej rodziców, natomiast ponad 80% badanych uczniów nigdy nie była świadkiem agresji fizycznej rodziców.

2. Około 40% badanych uczniów doświadcza przemocy ze strony rówieśników. Najczęściej są to różne rodzaje agresji werbalnej – złośliwość, ośmieszanie, oczernianie i wulgarne wymyślanie, zdarza się również szarpanie lub uderzanie. Przemoc ze strony starszych uczniów występuje znacznie rzadziej, niż przemoc rówieśnicza.

3. Około 90% respondentów podaje, że nigdy nie doświadczyło żadnych form przemocy ze strony rodziców, nauczycieli i obcych dorosłych.

4. Bycie obiektem złośliwości i wymyślania zdarzyło się jednej czwartej uczniów raz lub kilka razy w roku. Kilka razy w roku doświadcza takiego zachowania około 10 % badanych.

5. Najczęstszą formą przemocy fizycznej jest uderzanie lub szarpanie – doświadcza tego ponad 13% badanych uczniów. Pozostałe formy przemocy doświadcza około 6 % uczniów.

6. Podjęcie w ciągu ostatniego roku różnych form przemocy werbalnej ukierunkowanej na rówieśników deklaruje ponad 45 % badanych. Ponad 13 % badanych uderza lub szarpie swoich rówieśników.

7. Stosowanie przemocy wobec starszych kolegów występuje rzadziej, niż wobec rówieśników - około 85% badanych nigdy nie stosowało żadnych form przemocy wobec starszych kolegów.

8. Przemoc i agresja ukierunkowane na osoby dorosłe są rzadkim zjawiskiem. Około 93% badanych nigdy nie stosowało żadnych form przemocy wobec rodziców, nauczycieli i obcych dorosłych.

9. Rozkład częstości stosowania różnych form przemocy jest zbliżony do struktury przemocy doświadczanej. Do najczęściej stosowanych należą zachowania o charakterze agresji werbalnej.

10. Do względnie najczęstszych przejawów agresji i przemocy niewerbalnej należy szarpanie i uderzanie. Co ósmy uczeń podejmował takie zachowania raz lub kilka razy w życiu.

1.1.2 Porównanie wyników badań z rezultatami z poprzedniego badania

1. Zwiększył się odsetek uczniów, których rodzic nigdy nie stosował agresji werbalnej i fizycznej. Jednocześnie więcej uczniów podaje większą częstotliwość stosowania agresji werbalnej i fizycznej kilka razy w życiu i roku.

2. Zmniejszyło się występowanie wszystkich form przemocy ze strony rówieśników i starszych uczniów, rodziców i nauczycieli, nieznacznie wzrosła przemoc ze strony obcych dorosłych.

3. Zwiększyła się liczba osób, które nigdy nie doświadczyły i nie stosowały przemocy werbalnej i fizycznej.

4. Prawie na tym samym poziomie pozostaje stosowanie przemocy przez badanych wobec rówieśników i starszych uczniów, wobec rodziców, nieznacznie spadła wobec nauczycieli i obcych dorosłych.

1.1.3 Efekty działań profilaktycznych

1. Uczniowie biorący udział w programach profilaktycznych w reakcji na stres istotnie częściej wyrażają emocje w płaczu bądź czytając książki. Jednocześnie należy zauważyć, że istotnie częściej odreagowują emocje na rodzinie bądź obrażają się i popadają w samotność. Również istotnie częściej wybierają najpopularniejszą wśród młodzieży formę reakcji na stres, czyli słuchanie muzyki lub oglądanie telewizji. Natomiast istotnie rzadziej w porównaniu ze swoimi rówieśnikami palą tytoń, piją alkohol oraz stosują leki lub narkotyki.

2. Uczestnicy programów profilaktycznych znacznie częściej przejawiają krytyczne postawy wobec palenia tytoniu oraz stosowania narkotyków.

3. Częstość kontaktu młodzieży z negatywnymi wzorcami picia przez rówieśników alkoholu oraz stosowania narkotyków i tytoniu jest istotnie mniejsza wśród osób biorących udział w programach profilaktycznych.

4. Uczestnicy zajęć profilaktycznych posiadają znacząco większą wiedzę o zagrożeniach i szkodliwości środków psychoaktywnych.

5. Częstość stosowania alkoholu i narkotyków jest istotnie mniejsza wśród uczestników zajęć profilaktycznych.

6. Uczestnicy programów profilaktycznych istotnie rzadziej wagarują.

7. Różnice w zakresie częstości zachowań związanych z przemocą dotyczą naruszania intymności. Osoby uczestniczące w zajęciach profilaktycznych istotnie rzadziej stosują tę formę przemocy.

Dane statystyczne instytucji i organizacji

1.2.1 Dane Komendy Powiatowej Policji w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2008-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Komendy Powiatowej Policji w Puławach	Ilość					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Złożone wnioski o ściganie przestępstwa, dotyczące przemocy w rodzinie	203	94	110	115	53	129
	Wszczęte postępowania przygotowawcze przeciwko sprawcy przemocy w rodzinie	161	89	70	100	53	129
	Podjęte interwencje karalne dotyczące przemocy w rodzinie – ogółem	92	-	65	-	462	179
1.	Spowodowane przez osoby trzeźwe	39	-	39	-	114	20
2.	Spowodowane przez osoby nietrzeźwe	53	-	26	-	348	159
	Zatrzymani sprawcy przemocy w rodzinie – ogółem	39	59	50	18	24	20
1.	Osoby trzeźwe	2	39	18	1	5	0
2.	Osoby nietrzeźwe	37	20	32	17	19	20
	Rodziny, w których podjęte były interwencje – ogółem	1136	1412	1778	1655	462	183
	Rodziny, w których podjęto Procedurę Interwencji „Niebieskie Karty”	92	64	65	60	9	37

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2008-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach	Ilość					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Rodziny, w których stwierdzono zjawisko przemocy w rodzinie	50	53	74	70	74	79
	w tym dzieci	88	99	128	102	68	91

Dane Puławskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2008-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Puławskiego Stowarzyszenia Ochrony Zdrowia Psychicznego	Ilość					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
1.	Przeprowadzone rozmowy telefoniczne	1012	991	1039	647	501	364
2.	Bezpośrednie wizyty	468	913	592	614	1126	632
3.	Wyjazdy interwencyjne pozastacjonarne	18	28	31	7	25	15
4.	Osoby zamieszkujące w hostelu	34	13	27	16	18	10
	w tym dzieci	12	5	6	6	5	5
6.	Przeprowadzone terapie rodzinne	15	17	17	16	13	13
7.	Rodziny objęte terapią rodzinną	17	15	15	18	13	14
8.	Przeprowadzone terapie sprawców przemocy	8	8	8	8	9	9
9.	Sprawcy objęci terapią	10	10	9	8	9	10
10.	Przeprowadzone konsultacje prawne	34	48	60	34	48	29

Dane Prokuratury Rejonowej w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2009-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Prokuratury Rejonowej w Puławach	Ilość

		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Liczba wniosków o wszczęcie postępowania, dotyczącego przemocy w rodzinie.	250	211	204	193	230
2.	Postępowania, dotyczące przemocy w rodzinie, w tym:					
2a.	<i>Liczba postępowań wszczętych</i>	127	124	122	121	134
2b.	<i>Liczba postępowań umorzonych</i>	41	34	34	35	47
2c.	<i>Liczba postępowań trafiających do sądu</i>	86	61	74	70	86
3.	Zastosowany środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy – ogółem	26	31	44	30	49
3a.	<i>Dozór policyjny</i>	3	19	22	25	25
3b.	<i>Tymczasowe aresztowanie</i>	18	10	9	2	4
3c.	<i>Inne, jakie?</i> - powstrzymanie się od kontaktu z pokrzywdzoną, - opuszczenie miejsca zamieszkania, - powstrzymanie się od nadużywania alkoholu.	5	---	13	19	20

Dane Sądu Rejonowego w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2009-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Sądu Rejonowego w Puławach	Ilość				
		2009	2010	2011	2012	2013
1.	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie.	145	82	75	74	77
2.	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie zakończonych:	95	66	53	57	76
2a.	<i>wyrokiem skazującym,</i>	85	58	44	54	59
2b.	<i>uniewinnieniem sprawcy,</i>	0	1	1	1	1
2c.	<i>umorzeniem postępowania.</i>	10	7	8	2	16
3.	Liczba prowadzonych spraw, dotyczących przemocy w rodzinie, zakończonych wyrokiem skazującym, w tym:	85	58	44	145	124
3a.	<i>orzekającym karę pozbawienia wolności,</i>	79	56	44	51	59
3b.	<i>orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,</i>	70	48	42	50	56
3c.	<i>orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania z orzeczonym dozorem kuratora sądowego,</i>	58	30	30	44	8
4c.	<i>orzekającym inny rodzaj kary, jaki?</i> - ograniczenie wolności - grzywna	1 5	1 1	- -	3 -	- 1

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach za okres od 1 stycznia do 31 października w latach 2012-2013.

Lp.	Dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Puławach	Ilość	
		2012	2013
1.	Liczba posiedzeń ogólnych Zespołu	4	4
2.	Liczba powołanych grup roboczych	52	71
3.	Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu, w tym od:	53	77
3a.	<i>Komendę Powiatową Policji w Puławach</i>	20	41
3b.	<i>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach</i>	18	27

3c.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach	8	6
3d.	Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach	3	2
3e.	Placówki oświatowe	4	1
4.	Rodzaj i ilość podjętych działań		
4a.	Zawiadomienie prokuratury	9	9
4b.	Skierowanie wniosku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach	5	18
4c.	Skierowanie wniosku do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Puławach	4	9
4d.	<i>Inne, jakie?</i> - pomoc finansowa, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, - wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, - pomoc prawna, - kierowanie do udziału w grupie wsparcia, - kierowanie do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie		

2.3 Zasoby środowiska lokalnego

Instytucje i organizacje działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Fundacja „Praesterno”
2. Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym „Agape”
3. Komenda Powiatowa Policji w Puławach
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
5. Placówki oświatowe z terenu miasta Puławy
6. Placówki ochrony zdrowia z terenu miasta Puławy
7. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Puławach
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach
9. Prokuratura Rejonowa w Puławach
10. Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego
11. Sąd Rejonowy w Puławach
12. Stowarzyszenie „Barwy Tęczy”
13. Stowarzyszenie „Synergia”
14. Towarzystwo „Nowa Kuźnia”
15. Urząd Miasta Puławy

Rozdział 2.

Podstawowe założenia Programu

Podstawa prawna Programu

Podstawą prawną Programu jest:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

Dokumentami, z którymi koresponduje realizacja Programu są:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puławy,
- Program współpracy gminy Miasto Puławy z organizacjami pozarządowymi,

Adresaci Programu

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta Puławy, a w szczególności:

- dzieci i młodzież,
- rodzice,
- nauczyciele i wychowawcy,
- osoby doznające przemocy,
- osoby stosujące przemoc,
- świadkowie przemocy,
- instytucje i organizacje działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Realizatorzy Programu

Podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu są:

- samorząd lokalny,
- instytucje i organizacje działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Źródła finansowania Programu

Program finansowany jest z:

- budżetu miasta Puławy – środki pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za korzystanie z tych zezwoleń,
- środków własnych realizatorów Programu,
- środków pozyskanych od sponsorów,

Monitorowanie i ewaluacja Programu

1. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Prezydent Miasta Puławy.
2. Osoba odpowiedzialna za realizację Programu monitoruje prowadzenie zadań w danym roku i sporządza roczne sprawozdanie z ich realizacji.
3. Ewaluacji Programu służy diagnoza środowiska lokalnego.

Rozdział 3.

Cele Programu

3.1 Główny cel Programu

Głównym celem Programu jest ograniczenie występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie jego negatywnych następstw.

3.2 Cele szczegółowe Programu

Celami szczegółowymi Programu są:

1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
3. Podniesienie kwalifikacji osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Rozdział 4.

Formy realizacji celów szczegółowych Programu

Cel szczegółowy

Podniesienie świadomości społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy w rodzinie.

Formy realizacji

1. Prowadzenie zajęć opiekuńczo–wychowawczych.
2. Prowadzenie programów profilaktycznych.
3. Wspieranie dodatkowych form spędzania czasu wolnego.
4. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie zwiększania kompetencji wychowawczych.
5. Prowadzenie poradnictwa psychologiczno–pedagogicznego.
6. Prowadzenie działań informacyjno–edukacyjnych poprzez zakup i druk ulotek, plakatów, broszur.
7. Organizowanie lokalnych i przystępowanie do ogólnopolskich kampanii i konferencji.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba osób objętych zajęciami opiekuńczo–wychowawczymi.
2. Liczba osób objętych programami profilaktycznymi.
3. Liczba dodatkowych form spędzania czasu wolnego.
4. Liczba osób objętych zajęciami edukacyjnymi dla rodziców i nauczycieli w zakresie zwiększania kompetencji wychowawczych.
5. Liczba osób objętych poradnictwem psychologiczno–pedagogicznym.
6. Liczba zakupionych i wydrukowanych ulotek, plakatów i broszur.
7. Liczba kampanii i konferencji lokalnych i ogólnopolskich.

Cel szczegółowy

Zwiększenie dostępności pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Formy realizacji

1. Prowadzenie programów profilaktycznych.
2. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych.
3. Prowadzenie terapii.
4. Prowadzenie telefonu zaufania.
5. Udzielanie schronienia w hostelu.
6. Prowadzenie pomocy socjalnej w formie posiłku.
7. Udzielanie pomocy psychologicznej.
8. Udzielanie pomocy prawnej.
9. Udzielanie pomocy socjalnej.
10. Prowadzenie mediacji rodzinnych.
11. Prowadzenie działań interwencyjnych.
12. Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba osób objętych programami profilaktycznymi.

2. Liczba osób objętych zajęciami socjoterapeutycznymi.
3. Liczba osób objętych terapią.
4. Liczba zgłoszeń do telefonu zaufania.
5. Liczba osób zamieszkująca w hostelu.
6. Liczba osób korzystających z pomocy socjalnej w formie posiłku.
7. Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej.
8. Liczba osób korzystających z pomocy prawnej.
9. Liczba osób korzystających z pomocy socjalnej.
10. Liczba osób korzystających z mediacji rodzinnych.
11. Liczba osób objętych działaniami interwencyjnymi.
12. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Cel szczegółowy

Podniesienie kwalifikacji osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Formy realizacji

1. Organizacja szkoleń, porad i konferencji.

Wskaźniki osiągnięcia celu

1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, poradach i konferencjach.

Rozdział 5.

Zadania do realizacji w 2014 roku

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji w kwartałach				Planowany koszt realizacji	Jednostka realizująca
		I	II	III	IV		
I.	<i>Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</i>						
II.	<i>Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.</i>						
	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	X	X	X	X	25.000 zł	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
	Realizacja następujących zadań: Prowadzenie programu pomocy całodobowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie z możliwością udzielenia schronienia. Prowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Powyższe zadania prowadzone będą po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	X	X	X	X	170.000 zł	Jednostka realizująca wyłoniona zostanie po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert
	Działania informacyjno-edukacyjne, skierowane do społeczności lokalnej.						

		X	X	X	X	5.000 zł	Urząd Miasta Puławy
III.	<i>Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.</i> Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany Zarządzeniem Nr A/129/2011 Prezydenta Miasta Puławy z dnia 17 maja 2011 roku.	X	X	X	X	-	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach
RAZEM						200.000 zł	

Rozdział 6.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

1. Zespół realizuje zadania własne gminy określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
2. Siedzibą Zespołu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach.
3. Terenem działania Zespołu jest miasto Puławy.
4. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Sądu Rejonowego w Puławach, Prokuratury Rejonowej w Puławach, Komendy Powiatowej Policji w Puławach, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowej, oświaty i służby zdrowia oraz organizacji pozarządowych.
5. Adresatami działań podejmowanych przez Zespół są mieszkańcy Puław, a w szczególności:
 - rodziny, w których występują przypadki stosowania przemocy wobec dziecka, współmałżonka lub innego członka rodziny,
 - rodziny, w których występuje zaniedbywanie dzieci,
 - rodziny, w których występują konflikty pomiędzy rodzicami a dzieckiem,
 - rodziny, w których występuje problem używania środków psychoaktywnych,
 - rodziny w których występuje ryzyko stosowania przemocy,
6. Podstawowym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w jego skład, w szczególności poprzez prowadzenie następujących działań:
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,

rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,

inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Załącznik nr 2

do Miejskiego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

na rok 2014 dla miasta Puławy

PROFILAKTYCZNO–ROZWOJOWY PROGRAM PRACY Z DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ „ALTERNATYWA”

Profilaktyczno–Rozwojowy Program Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „ALTERNATYWA” stanowi ofertę pracy skierowaną do dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych gminy Miasto Puławy.

Idea Programu wypływa z dwóch podstawowych założeń:

1. Jedną z podstawowych przyczyn używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież są deficyty rozwoju emocjonalnego oraz nieodpowiednia adaptacja do warunków życiowych.

2. Ograniczenie używania środków psychoaktywnych dokonuje się poprzez uczestnictwo dzieci i młodzieży w takich zajęciach, które oferują możliwość osiągnięcia zadowolenia i uzyskiwania pozytywnych wzmocnień bez konieczności sięgania po te środki.

Podstawowym celem Programu „ALTERNATYWA” jest wyposażenie młodego człowieka w wiedzę i umiejętności wspierające jego rozwój i umożliwiające satysfakcjonujące życie i dorastanie.

Realizacja tego celu odbywa się poprzez:

1. Zapewnianie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form pracy i zabawy jako alternatywy dla społecznie nieakceptowanych form spędzania czasu wolnego.

2. Wykształcenie nawyków organizowania i spędzania czasu wolnego bez używania środków psychoaktywnych.

3. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań pozalekcyjnych.

4. Rozwijanie umiejętności społecznych i psychospołecznych.

5. Dostarczanie wiedzy i rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców.

6. Poprawianie komunikacji pomiędzy dziećmi a rodzicami i nauczycielami.

Program dostarcza pozytywnych alternatyw wobec spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Dzieje się to poprzez stymulowanie takich działań, w których dzieci i młodzież mogą doskonalić samodyscyplinę, zaufanie do siebie i poczucie własnej siły, stając się tym samym osobami dojrzałymi społecznie. Program stwarza możliwości na rozszerzenie zakresu doświadczeń młodego człowieka, a odpowiednio wykorzystany nauczy go zaradności, upewni o swojej wartości, nauczy znajdować oparcie w samym sobie w trudnych sytuacjach życiowych. Program poprzez rozwijanie zainteresowań dziecka, pracę nad rozwojem jego własnej osobowości, efektywne zagospodarowanie czasu wolnego i stałą współpracę z rodzicami stanowi bardzo istotny czynnik chroniący dzieci i młodzież przed używaniem środków psychoaktywnych.

Ważnym elementem Programu jest indywidualizacja procesu wychowania i kształcenia, wprowadzenie interdyscyplinarnych zajęć, współpraca z rodzicami oraz stworzenie młodym ludziom możliwości współtworzenia działań i uczestniczenia w nich.

Głównymi adresatami Programu są uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz ich rodzice i nauczyciele. W wyborze grupy docelowej wzięto pod uwagę cechy rozwojowe dzieci i młodzieży.

Dzieci w wieku 7–9 lat zdobywają podstawy wiedzy mającej zasadnicze znaczenie dla ich przyszłego życia. Dla nich ważnym autorytetem jest nauczyciel. Ma on zatem bardzo dużą szansę pomagania dziecku w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. Dzięki propozycjom

odpowiedniego działania dziecko nauczy się o wiele więcej niż poprzez upominanie i udzielanie wskazówek. Dzieci w młodszym wieku szkolnym nie zawsze potrafią bezpośrednio i werbalnie wyrażać swoje emocje, stąd też ważne jest, aby nauczyciel dał im możliwość informowania o swoich przeżyciach w zabawie, malowaniu, rysowaniu, śpiewaniu piosenek, scenkach teatralnych czy przedstawieniach kukielkowych. Może to być dobrym sposobem na zredukowanie napięć i problemów dziecka lub przynajmniej na sprowadzenie ich do takiego poziomu, w którym dziecko samo daje sobie radę. Rozpoczęcie właściwej pracy z dzieckiem w najmłodszych klasach szkoły podstawowej zwiększa jego szansę na skuteczne samodzielne radzenie sobie w sytuacjach trudnych w przyszłości. Działania takie określane są mianem profilaktyki pierwszorzędowej, a ich celem jest m.in. takie wspieranie rozwoju dziecka, aby potrafiło samodzielnie poszukiwać różnych form spędzania czasu wolnego, bezpiecznych dla jego rozwoju psychofizycznego.

Dzieci w wieku 10–12 lat starają się rozwijać swoje związki z rówieśnikami. Dotyczy to pogłębiania przyjaźni i przynależności do różnych grup. Dzieci te podejmują pierwsze próby niezależności. Stają przed koniecznością samodzielnego dokonywania wyborów i dlatego ważne jest aby wybory te były poparte rodzinnymi i społecznymi standardami. Bardzo istotne w tym okresie jest utrzymanie dobrej komunikacji z dzieckiem. Jeśli w tym okresie dziecko nie będzie mogło łatwo porozumiewać się z rodziną, to w wieku dorastania problemy z porozumiewaniem się staną się jeszcze trudniejsze, a to z kolei czyni młodego człowieka bardziej podatnym na wpływ rówieśników, którzy mogą także zachęcać do używania środków psychoaktywnych.

Młodzież w wieku 13–15 lat z jednej strony chce być zauważana i doceniana przez innych, a z drugiej strony ma jeszcze niewielkie doświadczenie w radzeniu sobie ze stresem. Motywem wielu zachowań młodzieży jest chęć należenia do grupy rówieśniczej. Potrzeba przynależności przejawia się pragnieniem zachowywania się tak samo, jak rówieśnicy. Niektórzy młodzi ludzie używają środków psychoaktywnych np. wtedy gdy mają bardzo zły nastrój i nie potrafią sobie z nim poradzić, stosują je jako lek na nieśmiałość, lęk albo ze zwykłej ciekawości i chęci porównania swoich doznań z innymi. Realizowane w ramach Programu zajęcia mają zaproponować młodzieży takie wzorce postępowania, w których nie ma miejsca na alkohol, papierosy i narkotyki.

Wybór rodziców jako kolejnej grupy, która będzie współtworzyła i jednocześnie uczestniczyła w Programie również nie jest przypadkowy, ponieważ rodzic powinien stanowić oparcie dla dziecka w różnych fazach jego rozwoju. Jedną z istotnych podstaw zdrowej, a zatem zdolnej oprzeć się środkom psychoaktywnym, osobowości jest poczucie własnej wartości. Rodzice nie zawsze zdają sobie sprawę z faktu, że mają znaczący wpływ na wytworzenie lub zniszczenie u dziecka poczucia własnej wartości. Dziecko jest bardzo wrażliwe na to co mówią o nim rodzice i często, mało z pozoru znaczące, uwagi na jego temat kształtują jego samoocenę. Rodzice często korzystają z wachlarza nakazów, zakazów, ocen, opinii, kar, nagan i kpin, które w istocie informują dziecko o braku akceptacji z ich strony i budują w nim przekonanie, że jest niewiele warte. To co przeszkadza rodzicom w wytwarzaniu w dzieciach pozytywnej oceny, to świadomość własnej niedoskonałości i własna zaniżona samoocena. Rodzicom trudno jest zaakceptować własne dzieci, szczególnie wtedy gdy powtarzają ich własne błędy i porażki. Poza tym trudno jest nauczyć dziecko pozytywnego patrzenia na siebie jeżeli tak naprawdę najbliższa osoba, jaką jest rodzic nie akceptuje go. Program, będzie uwzględniał również pracę i współpracę z rodzicami, ponieważ bez ich zaangażowania i pomocy trudno byłoby pracować z samym dzieckiem.

Realizacja Programu „ALTERNATYWA”

W ramach Programu prowadzone są zajęcia z dziećmi i młodzieżą w następujących blokach:

- I. Blok Zajęć Sportowych** – formy aktywności przewidziane do realizacji w tym bloku mogą uwzględniać różne dyscypliny sportu. Rodzaj zajęć powinien być dostosowany do grupy wiekowej i możliwości uczniów.
- II. Blok Edukacyjno–Rozwojowy** – celem zajęć realizowanych w ramach tego bloku jest z jednej strony poznanie zasobów i możliwości każdego dziecka, z drugiej zaś rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań poprzez zwiększanie wiary w siebie i własne możliwości. Zajęcia realizowane w ramach tego bloku pozwalają na wykazanie się wiedzą i umiejętnościami każdemu dziecku.
- III. Blok Wspierająco–Integrujący** – celem zajęć realizowanych w ramach tego bloku jest samopoznanie, budowanie poczucia własnej wartości, nauczenie się prawidłowej komunikacji, nabywanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów oraz zwiększenie wiedzy o szkodliwym działaniu środków psychoaktywnych (w odniesieniu do dzieci w młodszym wieku szkolnym będzie to kształtowanie nawyków dbania o własne zdrowie).

IV. Blok Zajęć Zintegrowanych – formy aktywności przewidziane do realizacji w blokach II i III mogą wzajemnie się łączyć i uzupełniać tworząc blok zintegrowany. Może on zawierać np. elementy programów profilaktycznych połączone z zajęciami teatralnymi. Forma prowadzenia tego typu zajęć zależy całkowicie od inwencji nauczyciela oraz chęci i potrzeb dzieci i młodzieży. Celem prowadzenia takich działań będzie między innymi większe zintegrowanie grupy. Poza tym zajęcia zintegrowane łączą w sobie cele bloku II i III. Formy zajęć zintegrowanych powinny znaleźć odzwierciedlenie w tematyce zajęć przy zachowaniu równowagi pomiędzy tematyką z dwóch bloków głównych.

Proponowane w ramach Programu formy aktywności oraz dobór tematyki zajęć powinien odzwierciedlać potrzeby dzieci i młodzieży. Szkoła może proponować inne formy w zależności od potrzeb środowiska.

Podstawą do projektowania działań jest zdiagnozowanie zapotrzebowania danego środowiska szkolnego, w tym przede wszystkim dzieci i młodzieży. Dzięki temu propozycja skierowana do odbiorców Programu będzie uwzględniała rzeczywiste potrzeby profilaktyczne środowiska.

W odniesieniu do dzieci w młodszym wieku szkolnym tzn. z klas I–III, zajęcia powinny być dostosowane do poziomu rozwoju emocjonalnego i osobowościowego tej grupy wiekowej.

Wśród wykorzystywanych metod pracy powinny pojawić się przede wszystkim takie, które zwiększają aktywność dziecka, uwalniają je od napięć psychicznych, ułatwiają wzajemne porozumiewanie i pozwalają na przeżycie sukcesu. Do takich metod należą m. in. psychodramy, dyskusje, burze mózgów, opowiadania, gry, zabawy i inne.

Tabela nr 1

Przykładowe formy zajęć w poszczególnych blokach

I Blok Zajęć Sportowych	II Blok Edukacyjno–Rozwojowy	III Blok Wspierająco–Integrujący
zajęcia sportowo – rekreacyjne zajęcia turystyczne zajęcia taneczne aerobic gimnastyka korekcyjna klub rowerowy zajęcia z następujących dyscyplin sportowych: piłka siatkowa, piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna, tenis stołowy, hokej halowy, pływanie itp. inne w zależności od potrzeb środowiska	klub dyskusyjny formy teatralne zajęcia kulinarne spotkania z poezją i prozą zajęcia wokalne – instrumentalne klub pomocy pozalekcyjnej kabaret zajęcia informatyczne klub szachowy warsztaty dziennikarskie łamigłówki matematyczne zajęcia artystyczne inne w zależności od potrzeb środowiska	Program „Bezpieczna szkoła” Program „Domowych Detektywów” Program „Fantastyczne Możliwości” Program „Jak żyć z ludźmi” Program „Jestem Sobą” Program „Nasze spotkania” Program „MOPR” Program „Tak czy Nie” Program „Trzy koła” Program „Spójrz inaczej” Program „Spójrz inaczej na agresję” Program „Strażnicy Uśmiechu” Program „II Elementarz” zajęcia zwiększające umiejętności wychowawcze rodziców inne w zależności od potrzeb środowiska
IV Blok Zajęć Zintegrowanych		

Podział godzin w poszczególnych blokach powinien wynikać z diagnozy środowiska szkolnego.

Zasady realizacji Programu „ALTERNATYWA”

Zajęcia z dziećmi i młodzieżą w ramach Programu powinny odbywać się codziennie od poniedziałku do soboty w godzinach najkorzystniejszych dla dzieci i nauczycieli w danym środowisku. Ich rozkład w każdej placówce powinien uwzględniać zarówno racjonalne wykorzystanie klasopracowni szkolnych, jak i stworzyć możliwość udziału w więcej niż jednym zajęciach dla chętnych uczniów.

Tygodniowa liczba godzin zaplanowana dla danej szkoły zależy od liczby uczniów w szkole. W szkołach liczących:

do 300 uczniów	zaplanowano 10 godzin
od 301 do 400 uczniów	zaplanowano 12 godzin
od 401 do 500 uczniów	zaplanowano 14 godzin
od 501 uczniów	zaplanowano 16 godzin

* W szczególnych i uzasadnionych przypadkach (np. pełne wykorzystanie przyznanego limitu godzin przy jednoczesnym zapotrzebowaniu dzieci na kolejne zajęcia) i przeprowadzeniu analizy finansowej budżetu Programu, na pisemny wniosek dyrektora placówki mogą zostać przyznane dodatkowe godziny na realizację Programu.

Szkoła może również otrzymać mniej godzin, niż wynika z przyjętego założenia, w sytuacji, gdy dyrektor uzna to za uzasadnione i zwróci się z pisemnym wnioskiem.

Tabela nr 2

Tygodniowa liczba godzin z podziałem na poszczególne szkoły

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów w roku szkolnym 2013/2014	Liczba godzin tygodniowo	Liczba godzin tygodniowo z podziałem na bloki	
				Blok I i II	Blok III i IV
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	464	14	9	5
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	486	14	9	5
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	334	12	8	4
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	222	14*	10	4
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	354	12	8	4
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	261	10	7	3
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	541	16	10	6
8.	Gimnazjum Publiczne Nr 1	192	10	7	3
9.	Gimnazjum Publiczne Nr 2	413	14	9	5
10.	Gimnazjum Publiczne Nr 3	161	10	7	3
11.	Gimnazjum Publiczne Nr 4	499	14	9	5
RAZEM		3.927	140	93	47

W przypadku, gdy szkoła nie wykorzysta przeznaczonego dla niej limitu godzin w danym tygodniu, dopuszcza się możliwość wykorzystania ich w terminie późniejszym, nie później jednak niż wskazuje na to termin zakończenia realizacji Programu.

Kryteria kwalifikacji do Programu „ALTERNATYWA”

Z Programu korzystać mogą w sposób dobrowolny wszyscy uczniowie uczęszczający do szkoły, na terenie której realizowany jest Program oraz ich rodzice. Wyboru zajęć będzie dokonywała sama młodzież poprzez deklaracje uczestnictwa w poszczególnych zajęciach. Osoby prowadzące zajęcia w ramach Programu powinny dołożyć wszelkich starań, aby zachęcić atrakcyjną formą zajęć, jak największą ilość dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Nauczyciele, którzy powzięli podejrzenie o problemach alkoholowych w rodzinie danego dziecka, uczęszczającego na zajęcia w ramach Programu, powinni powiadomić o tym Opiekuna Programu.

Opiekun Programu „ALTERNATYWA”

Opiekun Programu koordynuje realizację tego Programu na terenie każdej szkoły, w której jest on prowadzony.

Niezbędnym warunkiem umożliwiającym zatrudnienie Opiekuna Programu jest posiadanie, przez tę osobę, udokumentowanych kwalifikacji i umiejętności do prowadzenia zajęć uwzględniających specyfikę pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym. Powinna to być osoba posiadająca wykształcenie wyższe

psychologiczne lub pedagogiczne. W innym przypadku do zatrudnienia wymagana jest pozytywna opinia Wydziału Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialnego za realizację Programu.

Opiekun Programu odpowiada przed Dyrektorem szkoły za całość merytorycznej dokumentacji Programu realizowanego w szkole. Ponadto do jego zadań należy:

1. Przygotowanie i wykonanie diagnozy środowiska szkolnego.
2. Dostosowanie tematyki zajęć do wyników diagnozy i przygotowanie zbiorczej oferty, uwzględniającej potrzeby profilaktyczne środowiska.
3. Współpraca z nauczycielami, rodzicami i uczniami w zakresie proponowanych zajęć.
4. Prowadzenie zajęć z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym.
5. Objęcie opieką i wsparciem młodzieży używającej alkoholu lub narkotyków (w szkołach gimnazjalnych).
6. Organizacja i prowadzenie spotkań i zajęć z rodzicami.
7. Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad osobom zainteresowanym.
8. Prowadzenie dokumentacji, w tym wykonywanie sprawozdań kwartalnych, półrocznych i rocznych z realizacji Programu „Alternatywa”.

Opiekun Programu realizuje swoje zadania w wymiarze 8 jednostek lekcyjnych tygodniowo.

Monitorowanie i nadzór nad realizacją Programu „ALTERNATYWA”

Za prawidłową realizację Programu pod względem merytorycznym, finansowym i organizacyjnym odpowiada Dyrektor szkoły, który:

zatrudnia Opiekuna Programu

zatrudnia osoby prowadzące zajęcia z dziećmi i młodzieżą

zatwierdza harmonogram pracy Opiekuna Programu

zatwierdza indywidualne plany pracy osób prowadzących zajęcia z dziećmi i młodzieżą

zatwierdza sprawozdania kwartalne, półroczne i roczne z realizacji Programu.

Program będzie monitorowany na każdym etapie jego realizacji. Monitoring będzie prowadzony np. w postaci sondażu diagnostycznego oraz hospitacji.

Odzwierciedleniem skuteczności Programu będzie liczba dzieci korzystających z zajęć, w stosunku do ogólnej liczby uczniów danej szkoły.

W ramach Programu prowadzona jest dokumentacja, do której należy:

diagnoza środowiska szkolnego

harmonogram zajęć

dziennik zajęć pozalekcyjnych

harmonogram pracy Opiekuna Programu

indywidualne plany pracy osób prowadzących zajęcia z dziećmi i młodzieżą

sprawozdania kwartalne, półroczne i roczne z realizacji Programu

dokumentacja finansowa prowadzona według ogólnie obowiązujących przepisów.

Spodziewane efekty realizacji Programu „ALTERNATYWA”

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form pracy i zabawy jako alternatywy dla społecznie nieakceptowanych form spędzania czasu wolnego.
2. Wykształcenie nawyków organizowania i spędzania czasu wolnego bez używania środków psychoaktywnych.
3. Rozwinięcie uzdolnień i zainteresowań pozalekcyjnych.
4. Rozwinięcie umiejętności społecznych i psychospołecznych.

5. Dostarczenie wiedzy i rozwinięcie umiejętności wychowawczych rodziców.

6. Poprawa komunikacji pomiędzy dziećmi a rodzicami i nauczycielami.

Zasady finansowania Programu „ALTERNATYWA”

Program będzie finansowany ze środków:

Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Puławy, przeznaczonych na zajęcia pozalekcyjne przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Puławy.

Program może być również finansowany z innych źródeł.

Dyrektor szkoły zatrudnia Opiekuna Programu oraz osoby realizujące poszczególne zajęcia na podstawie umowy-zlecenia.

Termin realizacji Programu „ALTERNATYWA”

I półrocze 2014 roku

Zajęcia z dziećmi i młodzieżą:

- odbywają się przez okres 20 tygodni, tj. 6 dni w tygodniu x 20 tygodni = 120 dni,
- rozpoczynają się 13 stycznia 2014 roku, a kończą 5 czerwca 2014 roku,
- zajęć z dni 21-22.04 i 01-02.05 nie odpracowuje się.

Praca Opiekuna Programu:

- odbywa się przez okres 20 tygodni, tj. 8 godz. w tygodniu x 20 tygodni = 160 godz.,
- rozpoczynają się 13 stycznia 2014 roku, a kończą 5 czerwca 2014 roku,
- zajęć z dni 21-22.04 i 01-02.05 nie odpracowuje się.

II półrocze 2014 roku

Zajęcia z dziećmi i młodzieżą:

- odbywają się przez okres 10 tygodni, tj. 6 dni w tygodniu x 10 tygodni = 60 dni,
- rozpoczynają się 29 września 2014 roku, a kończą 9 grudnia 2014 roku,
- zajęć z dni 10-11.11 nie odpracowuje się.

Praca Opiekuna Programu:

- odbywa się przez okres 12 tygodni, tj. 8 godz. w tygodniu x 12 tygodni = 96 godz.,
- rozpoczynają się 15 września 2014 roku, a kończą 9 grudnia 2014 roku,
- zajęć z dni 10-11.11 nie odpracowuje się.

Koszt realizacji Programu „ALTERNATYWA” w 2014 roku

Koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu

Opiekun Programu zatrudniony w danej szkole

Wynagrodzenie za 45 minut realizacji zajęć = 30 zł (brutto) + 6,50 zł (koszt ZUS i FP) = 36,50 zł

8 godzin tygodniowo x 6 szkół = 48 godzin

Kalkulacja kosztów:

32 tygodnie x 48 godzin x 36,50 zł = 56.064 zł

Opiekun Programu niezatrudniony w danej szkole

Wynagrodzenie za 45 minut realizacji zajęć = 30 zł (brutto)

8 godzin tygodniowo x 5 szkół = 40 godzin

Kalkulacja kosztów:

32 tygodnie x 40 godzin x 30 zł = 38.400 zł

Kalkulacja kosztów dla wszystkich szkół:

56.064 zł + 38.400 zł = **94.464 zł**

Koszt realizacji zajęć

Wynagrodzenie za 45 minut realizacji zajęć = 35 zł (brutto) + 7,50 zł (koszt ZUS i FP) = 42,50 zł

140 godzin tygodniowo dla wszystkich szkół

Kalkulacja kosztów:

30 tygodni x 140 godzin x 42,50 zł = **178.500 zł**

Koszt wyposażenia

600 zł x 11 szkół = **6.600 zł**

Koszt realizacji Programu:

1. **Koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu – 94.464 zł**

2. **Koszt realizacji zajęć – 178.500 zł**

3. **Koszt wyposażenia – 6.600 zł**

Koszt ogólny realizacji Programu – 279.564 zł

157.689 zł – koszt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z czego:

94.464 zł – koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu

59.925 zł – koszt realizacji zajęć

3.300 zł – ½ kosztu wyposażenia

121.875 zł – koszt Wydziału Edukacji i Sportu, z czego:

118.575 zł – koszt realizacji zajęć

3.300 zł – ½ kosztu wyposażenia

Załącznik nr 1

do Programu „ALTERNATYWA”

Zasady wdrażania Programu „ALTERNATYWA”

1. Dyrektor szkoły zapoznaje Radę Pedagogiczną z Programem. Po podjęciu decyzji o jego realizacji zobowiązuje wychowawców klas do poinformowania rodziców o jego realizacji.
2. Opiekun Programu wykonuje diagnozę środowiska szkolnego, uwzględniając zapotrzebowanie uczniów i rodziców na określone zajęcia.
3. Osoby, które chcą prowadzić zajęcia z dziećmi i młodzieżą, przedstawiają Opiekunowi Programu indywidualny plan pracy, na podstawie którego planują realizować zajęcia.
4. Opiekun Programu przygotowuje ofertę zbiorczą i dostarcza ją każdemu wychowawcy klasy. Przygotowana oferta zawiera także zajęcia prowadzone przez Opiekuna Programu.
5. Wychowawcy klas zapoznają dzieci i młodzież z ofertą zbiorczą przygotowaną przez Opiekuna Programu.
6. Uczniowie zapisują się na zajęcia u wychowawcy klasy lub u osoby realizującej te zajęcia.
7. Opiekun Programu przygotowuje swój harmonogram pracy i przedstawia go do zatwierdzenia Dyrektorowi szkoły.
8. Opiekun Programu przygotowuje harmonogram zajęć i przedstawia go do zatwierdzenia Dyrektorowi szkoły.
9. Dyrektor Szkoły w terminie do 10 stycznia oraz do 26 września przedkłada harmonogram zajęć oraz harmonogram pracy Opiekuna Programu Wydziałowi Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialnemu za realizację Programu, celem akceptacji. Harmonogram zajęć może ulec zmianie, wówczas Dyrektor szkoły niezwłocznie przedkłada każdą aktualizację w/w Wydziałowi.
10. Dyrektor Szkoły w terminie do 10 dnia następnego miesiąca przedkłada Wydziałowi Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialnemu za realizację Programu, sprawozdanie półroczne i roczne z realizacji Programu. Sprawozdania kwartalne z realizacji Programu powinny się znajdować w ustalonym miejscu i być udostępniane na każde żądanie osób upoważnionych do kontroli.
11. Pełna dokumentacja wdrażania i realizacji Programu powinna znajdować się w ustalonym miejscu i być udostępniana na każde żądanie osób upoważnionych do kontroli.

Załącznik nr 2

do Programu „ALTERNATYWA”

Regulamin realizacji Programu „ALTERNATYWA”

1. Realizacja Programu jest dobrowolna.
2. Decyzję o realizacji Programu podejmuje Dyrektor szkoły w uzgodnieniu z Radą Pedagogiczną.
3. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Dyrektor szkoły.
4. Program funkcjonuje oddzielnie dla szkół podstawowych i gimnazjów.
5. Zajęcia z dziećmi i młodzieżą w ramach Programu odbywają się codziennie od poniedziałku do soboty w godzinach najkorzystniejszych dla dzieci i nauczycieli w danym środowisku.
6. Realizacja Programu odbywa się na terenie szkoły. W szczególnych, uzasadnionych przypadkach, Dyrektor szkoły może zorganizować zajęcia w innym miejscu, po uprzednim poinformowaniu Wydziału Urzędu Miasta odpowiedzialnego za realizację Programu.
7. Z Programu korzystać mogą w sposób dobrowolny wszyscy uczniowie uczęszczający do szkoły, na terenie której realizowany jest Program oraz ich rodzice.
8. Jednostka zajęć trwa 45 minut.
9. Grupa uczniów korzystających z zajęć powinna liczyć nie mniej niż 8 osób. Opiekun Programu może prowadzić zajęcia w grupie mniejszej, jeżeli wymaga tego specyfika zajęć.

10. Zajęcia, w których frekwencja powinna wynosić minimum 8 osób, a jest stale mniejsza z powodu małego zainteresowania uczniów, powinny zostać zastąpione innymi zajęciami.

11. W zajęciach mogą uczestniczyć jednocześnie uczniowie różnych poziomów nauczania – powinno to być uzależnione od rodzaju zajęć.

12. Wszelkie wątpliwości związane z powyższym Regulaminem rozstrzyga Wydział Urzędu Miasta Puławy, odpowiedzialny za realizację Programu.

Załącznik nr 3

do Programu „ALTERNATYWA”

Roczny podział środków finansowych na poszczególne szkoły

Lp.	Nazwa szkoły	Koszt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
		koszt wynagrodzenia Opiekunów Programu	koszt realizacji zajęć	½ kosztu wyposażenia
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	9.344 zł	6.375 zł	300 zł
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	7.680 zł	6.375 zł	300 zł
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	9.344 zł	5.100 zł	300 zł
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	7.680 zł	5.100 zł	300 zł
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	9.344 zł	5.100 zł	300 zł
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	7.680 zł	3.825 zł	300 zł
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	7.680 zł	7.650 zł	300 zł
8.	Publiczne Gimnazjum Nr 1	7.680 zł	3.825 zł	300 zł
9.	Publiczne Gimnazjum Nr 2	9.344 zł	6.375 zł	300 zł
10.	Publiczne Gimnazjum Nr 3	9.344 zł	3.825 zł	300 zł
11.	Publiczne Gimnazjum Nr 4	9.344 zł	6.375 zł	300 zł
Koszt ogólny		94.464 zł	59.925 zł	3.300 zł
Lp.	Nazwa szkoły	Koszt Wydziału Edukacji i Sportu		
		Koszt realizacji zajęć	½ kosztu wyposażenia	
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	11.475 zł	300 zł	
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	11.475 zł	300 zł	
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	10.200 zł	300 zł	
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	12.750 zł	300 zł	
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	10.200 zł	300 zł	
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	8.925 zł	300 zł	
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	12.750 zł	300 zł	
8.	Publiczne Gimnazjum Nr 1	8.925 zł	300 zł	
9.	Publiczne Gimnazjum Nr 2	11.475 zł	300 zł	
10.	Publiczne Gimnazjum Nr 3	8.925 zł	300 zł	
11.	Publiczne Gimnazjum Nr 4	11.475 zł	300 zł	

Koszt ogólny		118.575 zł	3.300 zł
Lp.	Nazwa szkoły	Koszt ogólny Profilaktyczno-Rozwojowego Programu Pracy z Dziećmi i Młodzieżą „ALTERNATYWA”	
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1	27.794 zł	
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2	26.130 zł	
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3	25.244 zł	
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4	26.130 zł	
5.	Szkoła Podstawowa Nr 6	25.244 zł	
6.	Szkoła Podstawowa Nr 10	21.030 zł	
7.	Szkoła Podstawowa Nr 11	28.680 zł	
8.	Publiczne Gimnazjum Nr 1	21.030 zł	
9.	Publiczne Gimnazjum Nr 2	27.794 zł	
10.	Publiczne Gimnazjum Nr 3	22.694 zł	
11.	Publiczne Gimnazjum Nr 4	27.794 zł	
Koszt ogólny		279.564 zł	

Załącznik nr 3

do Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2014 dla miasta Puławy

**PROGRAM PRACY ŚRODOWISKOWEJ Z UWZGLĘDNIENIEM SOCJOTERAPII
SKIEROWANY DO DZIECI I MŁODZIEŻY Z RODZIN ZAGROŻONYCH PROBLEMEM
ALKOHOLOWYM**

Program pracy środowiskowej z uwzględnieniem socjoterapii, skierowany jest do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym zamieszkałych w blokach socjalnych przy ul. Wólka Profecka w Puławach. Ta dzielnica jest oddalona od centrum miasta, charakteryzuje się ubogą infrastrukturą w której mogłyby być prowadzone zajęcia z zakresu kultury lub sportu. Jednocześnie jest to dzielnica, gdzie występuje skupisko bloków socjalnych, co generuje problemy społeczne, w których znaczącą rolę odgrywa nadużywanie alkoholu.

Program dostosowany jest do potrzeb dzieci i młodzieży z tej części miasta. Zakłada stworzenie szans startu i rozwoju, jakimi dysponują ich rówieśnicy z rodzin nie dotkniętych problemem alkoholowym. Daje możliwość rozwoju uzdolnień, kształtowania zainteresowań i umiejętności życia codziennego, uzyskanie pomocy w nauce oraz umiejętności społecznie akceptowanego spędzania czasu wolnego.

Na osiedlu Wólka Profecka zameldowanych jest 549 osób, z czego 174 stanowią dzieci w wieku 0-18 lat. W blokach socjalnych mieszka 401 osób, w tym 148 dzieci w wieku 0-18 lat.

Z danych dostępnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Puławach wynika, że w blokach znajdujących się przy ul. Wólka Profecka z pomocy MOPS korzysta 111 rodzin z dziećmi, z czego 60 rodzin wychowujących 110 dzieci w wieku 0-18 lat (w tym 10 rodzin wielodzietnych).

Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom z dziećmi jest ubóstwo (w 45 rodzinach), bezrobocie (w 44 rodzinach) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (w 45 rodzinach) oraz zdiagnozowany alkoholizm (w 9 rodzinach).

Rodziny wychowujące dzieci i korzystające z pomocy MOPS, poza intensywną pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych, korzystają z dodatkowego wsparcia pedagogów, psychologów i asystentów rodziny (w 8 rodzinach objętych wsparciem Zespołu ds. rodziny wychowywanych jest 20 dzieci). Programem Aktywności Lokalnej realizowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL objętych jest 15 osób.

Od 2012 roku w jednym z bloków funkcjonuje Klub Środowiskowy, w którym 3 razy w tygodniu prowadzone są zajęcia dla dzieci, zaś raz w tygodniu działa Bank Czasu. Pomieszczenia, w których funkcjonuje Klub powstały po zaadoptowaniu mieszkania, są one małe i niejednokrotnie nie mieszczą wszystkich zainteresowanych zajęciami dzieci. W okresie wiosny, lata i jesieni zatrudniony w Klubie pedagog, przy wsparciu organizatora społeczności lokalnej (pracownika MOPS) prowadzi z dziećmi zajęcia na zewnątrz. Dzieci pod opieką dorosłych dbają o swoje otoczenie plewiąc zorganizowany dla nich ogródek, uczestniczą w spacerach, ogniskach oraz w zajęciach sportowych na pobliskim boisku. Poza zajęciami w Klubie dzieci, których na Wólce Prefeckiej jest ponad 100 nie mają zorganizowanych zajęć. Część starszych dzieci bawi się w okolicy ruin po mleczarni, młodsze okupują jedyny plac zabaw, w którym liczba sprzętów rekreacyjnych jest nieadekwatna do liczby korzystających z nich dzieci. Brak zajęcia i miejsca do zabawy sprzyja narastaniu zachowań agresywnych, sięganiu po alkohol, narkotyki, demolowaniu bloków. Dzieci naśladując osoby dorosłe „okupują” klatki bloków, gromadzą się w miejscach niebezpiecznych i narażają na utratę zdrowia, a nawet życia.

Program zakłada prowadzenie pracy środowiskowej z uwzględnieniem socjoterapii skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym. Ponadto w ramach programu zaplanowano modernizację oraz doposażenie istniejącego placu zabaw. Zmodernizowany plac zabaw stworzy bezpieczne i atrakcyjne miejsce zabaw dla dzieci z osiedla Wólka Prefecka. Co więcej, znacząco poprawi estetykę osiedla oraz pozytywnie wpłynie na organizowanie przez dzieci czasu wolnego i umniejszy negatywny wpływ dorosłych.

Rodziny objęte programem zagrożone są wykluczeniem społecznym. Są to rodziny z problemem alkoholowym, ubogie, rozbite, niezaradne, które przekazują kolejnym pokoleniom wzorce bezradności. Dzieci z takich rodzin spędzają bardzo dużo czasu na pobliskich ulicach. Większość z nich zagrożona jest wykluczeniem społecznym, postępującą demoralizacją oraz brutalizacją zachowań. Rodziny te:

żyją w niekorzystnych warunkach ekonomicznych,

nie zostały wyposażone w kapitał życiowy umożliwiający im normalną pozycję społeczną, odpowiedni poziom kwalifikacji, wejście na rynek pracy,

mają utrudniony dostęp do odpowiednich instytucji pozwalających na wyposażenie w kapitał życiowy,

doświadczają przejawów dyskryminacji,

posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych zasobów społecznych ze względu na zaistnienie m.in. uzależnienia.

Nadużywanie alkoholu wpływa niekorzystnie na życie wszystkich członków rodziny. Dzieci mające pijących problemowo rodziców przeżywają zdecydowanie więcej trudnych sytuacji i emocji niż ich rówieśnicy: lęku, napięć, wstydu, odrzucenia, samotności. W związku z nieprzewidywalnością zachowań rodziców, częstą zmianą ich nastrojów i wzajemnych relacji, atmosferą ciągłego zagrożenia i napięcia w rodzinie, nie czują się w domu pewnie i bezpiecznie. Rzadko znajdują oparcie w dorosłych. Są świadkami, a czasami ofiarami przemocy.

Dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, co związane jest z niezaspokajaniem przez rodziców ich podstawowych potrzeb. Doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a także niewypełnianiem ról rodzicielskich przez uzależnionych bądź współuzależnionych rodziców. W związku z brakiem oparcia ze strony dorosłych dzieci żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Dzieci rodziców z problemem alkoholowym są słabsze fizycznie i częściej chorują oraz często są ofiarami przemocy ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia.

CEL PROGRAMU

Głównym celem programu jest zaspokajanie różnorodnych potrzeb dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie im miejsca, w którym mogą spędzać czas wolny po zajęciach szkolnych w sposób akceptowany społecznie, gdzie zostaną otoczeni opieką i będą zaspokajane ich potrzeby psychiczne i emocjonalne. Ponadto program ma na celu wyrównywanie zaniechań wychowawczych, odreagowanie urazów nabytych w środowisku rodzinnym i szkolnym oraz zastępować utrwalone negatywne wzory zachowań nowymi społecznie akceptowanymi. Nieodłącznym elementem pracy z dziećmi jest praca w środowisku rodzinnym.

Cel programu realizowane będą poprzez:

1. Zapewnienie miejsca spędzania czasu wolnego.
2. Otoczenie opieką (dożywianie, dbanie o higienę, pomoc odzieżowa lub w wyposażeniu w materiały do zajęć szkolnych).
3. Zaspokojenie potrzeby akceptacji i bezpieczeństwa.
4. Pomoc terapeutyczna mająca na celu odreagowanie urazów nabytych w środowisku rodzinnym i szkolnym.
5. Wypracowanie umiejętności współzycia społecznego:
przestrzeganie norm i zasad współzycia w grupie,
konstruktywne rozwiązywanie konfliktów,
liczenie się z regułami współzycia w grupie.
6. Uczenie podstawowych czynności, które pozwolą odnaleźć się w dorosłym życiu.
7. Stworzenie warunków do brania odpowiedzialności za podejmowane działania i kształtowanie poczucia sprawczości.
8. Nauka radzenia sobie w trudnych sytuacjach w sposób konstruktywny (poszukiwanie i przyjmowanie pomocy i wsparcia).
9. Przedstawienie sposobów spędzania czasu wolnego w sposób akceptowany społecznie bez używek i przemocy.
10. Zachęcanie do zmiany stylu życia poprzez pokazywanie nowych możliwości.
11. Rozwijanie intelektu dzieci poprzez:
pomoc w nauce (zajęcia o charakterze reedukacyjnym),
rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań,
stworzenie warunków do osiągnięcia dojrzałości szkolnej przez dzieci przedszkolne.
12. Wpływanie na środowisko rodzinne we współpracy z pracownikami służb społecznych (pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni) w celu polepszenia sytuacji życiowej dzieci.
13. Interwencje w szczególnych przypadkach (pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym, zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy).

PRACA Z RODZINĄ

Optymalna realizacja sprecyzowanych celów uzależniona jest w dużym stopniu od możliwości wpływania na środowisko rodzinne dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach. Niezwykle istotne jest nawiązanie sojuszu z rodzicami podopiecznych w celu poprawienia ich sytuacji życiowej. Często niezbędna jest pomoc rodzinie (rodzicom) w sytuacjach kryzysowych związanych z ubóstwem, poszukiwaniem pomocy, uzależnieniami, przemocą, opieką nad dziećmi. Praca z rodzicami opierać się będzie na wzbogaceniu ich umiejętności w następujących obszarach:

- rozumienia potrzeb dzieci,
- rozwijania umiejętności kontaktowania się ze swoimi dziećmi,
- rozwijania umiejętności rozwiązywania trudności wychowawczych pojawiających się w relacjach dziećmi,
- rozwijania umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinie,

rozwijania umiejętności poszukiwania i korzystania z pomocy instytucjonalnej.

FORMY PRACY

Formy pracy z dziećmi i młodzieżą oparte będą o indywidualny program pracy socjoterapeutycznej każdego podopiecznego, poprzedzony diagnozą indywidualną dziecka. Jest to między innymi:

1. Zabawa (ze wszystkimi jej odmianami: tematyczną, konstrukcyjną, badawczą, ruchową, dydaktyczną, w tym także zabawy na świeżym powietrzu na zmodernizowanym placu zabaw).
2. Zajęcia socjoterapeutyczne.
3. Organizowanie zajęć tematycznych (kulinarne, modelarskie, plastyczne, związane z umuzykalnieniem, śpiew, taniec, inscenizacje).
4. Wycieczki, spacer.
5. Organizowanie świąt i uroczystości.
6. Zajęcia o charakterze reedukacyjnym związane z pomaganiem dzieciom w nauce.
7. Spotkania całej społeczności świetlicy.

Dobranie określonej formy zajęć uwarunkowane jest potrzebami dzieci związanymi z ich wiekiem, sytuacją życiową, szkolną, zaburzeniami, jakie ujawniają.

Dobór formy pracy z rodziną poprzedzony będzie wywiadem środowiskowym, w którym zawarty zostanie opis warunków materialno-bytowych rodziny, jej liczebność, specyficznych problemów, jakie w niej występują (stan zdrowia, uzależnienia, bezrobocie, specyfika relacji w rodzinie).

Praca z rodziną będzie miała następujące formy:

1. Nawiązanie i podtrzymywanie kontaktu z członkami rodzin, monitorowanie zmieniających się potrzeb i reagowanie na nie.
2. Rozmowy indywidualne z rodzicami.
3. Pomoc w sytuacjach kryzysowych (w poszukiwaniu pracy, motywowanie i kierowanie na leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy, rozwiązywanie konfliktów).
4. Organizowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego całych rodzin połączone z programem rozwijania umiejętności wychowawczych.
5. Pomoc w poszukiwaniu i korzystaniu z pomocy instytucjonalnej.

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI Z TERENU MIASTA

W związku z szerokim zakresem pomocy udzielanej w ramach programu niezbędna jest współpraca z instytucjami z terenu miasta. Będą to przede wszystkim: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach, Sąd Rejonowy w Puławach, Komenda Powiatowa Policji w Puławach, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta Puławy, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia oraz organizacje pozarządowe.

Taka współpraca zapewni przede wszystkim wymianę informacji i planowanie kolejnych kroków w celu stworzenia jak najlepszych warunków dla rozwoju dziecka. Możliwe jest także zwiększenie oddziaływania na rodziców, np. w celu poddania się terapii alkoholowej. Jest to ważne ze względu na konstruowanie sieci sojuszników i systemu szybkiej i adekwatnej pomocy.

Załącznik nr 4

do Miejskiego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

na rok 2014 dla miasta Puławy

PROGRAM NAUKI PŁYWANIA DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ MIASTO PUŁAWY

W trosce o prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, wprowadza się Program nauki pływania zwany dalej Programem. Program skierowany jest do uczniów szkół podstawowych,

dla których organem prowadzącym jest gmina Miasto Puławy. Realizacja zajęć w oparciu o nowoczesną bazę gminnych obiektów sportowych ma na celu wprowadzenie takiego systemu nauki pływania, który będzie zapewniał prawidłowy rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży, kształtował zainteresowania sportowe uczestników oraz stanowił podwaliny do przyszłej kariery sportowej.

I. Cele Programu

wdrażanie od najmłodszych lat nawyków zdrowego stylu życia,
rozwijanie świadomości zagrożenia utonięciem po spożyciu alkoholu,
wdrożenie nawyku aktywnego organizowania i spędzania czasu wolnego bez użycia alkoholu,
zapewnienie prawidłowego rozwoju psychofizycznego,
kształtowanie pożądanych postaw życiowych zgodnych z ideą fair play,
rozwijanie zainteresowań, uzdolnień, umiejętności i kompetencji sportowych przygotowujących do prozdrowotnej aktywności sportowej oraz rozwoju talentów sportowych,

II. Realizatorzy Programu

Realizatorami Programu są:

Urząd Miasta Puławy,
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Puławach,
szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Puławy.

III. Zadania realizatorów Programu

1. Nad realizacją Programu nadzór pełni Urząd Miasta Puławy.
2. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji po uzyskaniu pozytywnej opinii Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Puławy, zatrudnia koordynatora Programu, którym może być wyłącznie osoba posiadająca kwalifikacje trenera pływania.
3. Do obowiązków koordynatora należy:
 - coroczne przygotowanie harmonogramu realizacji Programu w porozumieniu z dyrektorami szkół,
 - zatwierdzenie rocznych planów sporządzanych przez osoby realizujące Program,
 - bezpośredni nadzór nad realizacją Programu, hospitacje zajęć, prowadzenie dziennika zajęć koordynatora,
 - opiniowanie kwalifikacji kandydatów, którym powierzone zostanie prowadzenie zajęć,
 - tworzenie grup na początku roku szkolnego oraz ich reorganizacji i likwidacji w trakcie roku szkolnego,
 - współpraca z dyrektorami szkół i rodzicami uczestników,
 - organizowanie okresowych i rocznych sprawdzianów postępów uczestników,
 - składanie rocznego sprawozdania z realizacji Programu.
4. Koordynator współpracuje bezpośrednio z Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Puławy.
5. Dyrektorzy Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Szkoły Podstawowej Nr 10 i Szkoły Podstawowej Nr 11:
 - powierzają prowadzenie zajęć programowych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Koordynatora osobom z odpowiednim przygotowaniem,
 - współpracują z koordynatorem w zakresie organizacji zajęć programowych.

IV. Organizacja zajęć

1. Zajęcia w ramach Programu rozpoczynają się od początku trzeciego tygodnia po rozpoczęciu roku szkolnego i kończą dwa tygodnie przed zakończeniem zajęć lekcyjnych.
2. Zajęcia w ramach Programu odbywają się:

dla Szkoły Podstawowej Nr 1, Szkoły Podstawowej Nr 2 i Szkoły Podstawowej Nr 6 na pływalni Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Puławach – Al. Partyzantów 11,

dla Szkoły Podstawowej Nr 3 i Szkoły Podstawowej Nr 10 na pływalni w Szkole Podstawowej Nr 10 w Puławach – ul. 6 Sierpnia 30,

dla Szkoły Podstawowej Nr 4 i Szkoły Podstawowej Nr 11 na pływalni w Szkole Podstawowej Nr 11 w Puławach – ul. Legionu Puławskiego 8.

3. Harmonogram zajęć dla każdej grupy ustala koordynator w porozumieniu z dyrektorami szkół i Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

V. Etapy Programu

Ustala się następujące etapy Programu:

1. Etap I – nauka pływania:

- a) realizacja etapu odbywa się w klasach pierwszych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Puławy,
- b) uczniowie danej szkoły dzieleni są na grupy o liczebności zgodnej z obowiązującymi przepisami,
- c) każda grupa realizuje zajęcia w wymiarze dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo.

2. Etap II – nauka pływania – doskonalenie:

- a) realizacja etapu odbywa się w klasach drugich szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Puławy,
- b) spośród uczniów, którzy ukończyli I etap tworzy się grupy o liczebności zgodnej z obowiązującymi przepisami,
- c) w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po pozytywnym zaopiniowaniu przez koordynatora możliwe jest uczestnictwo w programie ucznia, który nie zrealizował w pełni I etapu,
- d) każda grupa realizuje zajęcia w wymiarze dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo.

3. Etap III – nauka pływania stylowego:

- a) realizacja etapu odbywa się w klasach trzecich szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Puławy,
- b) spośród uczniów danej szkoły, którzy zrealizowali II etap i roszą nadzieję na znaczne postępy w pływaniu tworzy się jedną międzyoddziałową grupę o liczebności zgodnej z obowiązującymi przepisami,
- c) każda z międzyoddziałowych szkolnych grup realizuje zajęcia w wymiarze pięciu godzin lekcyjnych tygodniowo.

4. Etap IV – kontynuacja nauki pływania stylowego:

- a) realizacja etapu odbywa się w klasach czwartych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Puławy,
- b) spośród uczniów, którzy zrealizowali III etap i deklarują kontynuację realizacji Programu tworzy się trzy grupy międzyszkolne o liczebności zgodnej z obowiązującymi przepisami. Każda z grup realizuje program na innej pływalni.
- c) grupy realizują zajęcia w wymiarze siedmiu godzin lekcyjnych tygodniowo.

Każdy z etapów Programu kończy się sprawdzianem (zawodami), w którym mają obowiązek uczestniczyć wszyscy uczniowie realizujący Program, reprezentując swoje szkoły.

VI. Zasady uczestnictwa

1. Udział dziecka na każdym etapie Programu jest dobrowolny.

2. W Programie mogą uczestniczyć dzieci, których rodzice/prawni opiekunowie przed rozpoczęciem każdego z etapów złożą:

pisemną deklarację systematycznego uczestnictwa dziecka w zajęciach,

pisemną deklarację odpowiedzialności za przyprowadzenie i odprowadzenie dziecka na zajęcia.

3. W I etapie realizacji Programu (I klasa) w przypadku trzykrotnej kolejnej frekwencji poniżej 10 uczestników zajęć (bez usprawiedliwienia) koordynator Programu rozwiązuje grupę informując o tym fakcie odpowiednio dyrektora, o którym mowa w pkt. II „Zadania realizatorów Programu”, który automatycznie wstrzymuje wypłatę wynagrodzenia osobie prowadzącej zajęcia.

4. Pozostałych uczestników rozwiązanej grupy koordynator kieruje za zgodą ich rodziców/ opiekunów prawnych do innych grup realizujących Program.

VII. Zasady finansowania Programu

1. Finansowanie Programu odbywa się w ramach środków corocznie zabezpieczanych w budżecie Miasta Puławy.

2. Wynagrodzenie dla osób realizujących Program:

a) miesięczne wynagrodzenie koordynatora Programu wynosi 1.500 zł brutto,

b) wynagrodzenie za 45 – minutową jednostkę zrealizowanych zajęć wynosi 35 zł brutto.